

การวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ทางจริยะ

เมื่อสตีเวนสันวิเคราะห์ความหมายของ "ความหมาย" และแบ่งชนิดของความหมายแล้ว ก็นำผลสรุปที่ได้มาวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ทางจริยะโดยมุ่งวิเคราะห์ความหมายของคำ "ดี" เป็นหลัก

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า สตีเวนสันเชื่อว่าคำ "ดี" มีความหมายเชิงอ้อมตีฟ ใจแสดง และกระตุ้นทรศนคติเป็นหลัก สำหรับการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" ในขั้นนี้ สตีเวนสันขยายความเพิ่มเติมว่า¹ ในบางกรณี คำ "ดี" มิได้ถูกนำไปใช้เพื่อแสดงและกระตุ้นทรศนคติ แต่ถูกนำไปใช้บรรยายข้อเท็จจริงแต่เพียงอย่างเดียว หรืออีกนัยหนึ่ง ในบางกรณีคำ "ดี" มิแต่ความหมายเชิงบรรยาย ไม่มีความหมายเชิงอ้อมตีฟ ตัวอย่างเช่น ในบางครั้งเราใช้คำ "ดี" ในความหมายว่า "เป็นไปตามหลักจริยธรรมของสังคมหนึ่งในสมัยหนึ่ง" ดังในกรณีที่เรากล่าวว่า การล่าหิวมนุษย์เป็นสิ่งที่ผิดในสังคมของชาวป่าบางเผ่า แต่เป็นสิ่งที่เลวในสังคมที่มีอารยธรรม หรือในบางครั้งเราใช้คำ "ดี" ในความหมายว่า "ให้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ" ดังเช่นเมื่อเรากล่าวว่า การใส่เสื้อฝนเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับกันเปียกเมื่อเดินกลางฝน ในกรณีที่ยกมานี้เห็นได้ว่า เราใช้คำ "ดี" เพื่อบรรยายข้อเท็จจริงแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ใช้เพื่อแสดงหรือกระตุ้นทรศนคติใด ๆ ทั้งสิ้น คำ "ดี" ในกรณีเหล่านี้มีแต่ความหมายเชิงบรรยาย แต่ถาเราจะยืนยันว่าแม่แต่ในกรณีเหล่านี้คำ "ดี" ก็ยังคงมีความหมายเชิงอ้อมตีฟ อยู่ก็ยอมทำได้ แต่ความหมายเชิงอ้อมตีฟของ "ดี" ในกรณีเหล่านี้ถูกสภาพแวดล้อมกำหนดให้คงเป็นแต่เพียงความพร้อม โดยที่ไม่อาจจะเป็นสิ่งที่มีพร้อมที่จะเป็นได้ กล่าวคือ คำ "ดี" ซึ่งมีความพร้อมที่จะแสดงหรือกระตุ้นทรศนคติในฐานะที่เป็นภาวะแฝง เมื่อถูกนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมดังในตัวอย่างข้างต้น จะไม่กลายเป็นภาวะจริง คือจะไม่สามารถแสดงและ

¹C.L. Stevenson, Ethics and Language, หน้า 83-84.

กระตุ้นทัศนคติได้ จะทำหน้าที่บรรยายข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว

ดังนั้นสติเวนสันต์ถือว่า การใช้ "ดี" เพื่อบรรยายข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวไม่เป็นการตีค่า คำ "ดี" ที่ใช้ในการตีค่าจะมีทั้งความหมายเชิงบรรยายและความหมายเชิงอิมโอฟ หรืออีกนัยหนึ่งใช้ทั้งแสดงและกระตุ้นทั้งความเชื่อและทัศนคติ เขากล่าวว่า สำหรับการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" ที่ใช้แสดงความเชื่อเพียงอย่างเดียวนั้นไม่มีปัญหายุ่งยากแต่อย่างใด เพราะเหมือนกับคำอื่น ๆ ที่ใช้แสดงความเชื่อ กล่าวคือ ทำให้เกิดความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่อแต่เพียงอย่างเดียว วิธีการที่ใช้จัดความไม่ลงรอยกันที่เกิดจากการใช้คำ "ดี" ในกรณีเหล่านี้ก็เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ คำ "ดี" ที่มีลักษณะเช่นนี้จึงไม่ต่างจากคำอื่น ๆ ที่ใช้ในศาสตร์ต่าง ๆ ดังนั้นในการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" สติเวนสันต์จึงมุ่งที่จะวิเคราะห์คำ "ดี" ที่ใช้ในการตีค่าเท่านั้น เพราะเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดปัญหาและความสับสนหลายประการด้วยกัน

ความหมายเชิงบรรยายของ "ดี"

เนื่องจากสติเวนสันต์กล่าวถึงความหมายเชิงอิมโอฟของศัพท์ทางจริยะที่ใช้ในการตีค่าไปข้างแล้ว ในการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" อย่างละเอียดในขั้นนี้เขาจึงเน้นที่ความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" เป็นส่วนใหญ่ สติเวนสันต์จึงไว้อย่างชัดเจนว่าทฤษฎีของเขาไม่ได้ยืนยันว่าคำ "ดี" มีแต่ความหมายเชิงอิมโอฟ ปราศจากความหมายเชิงบรรยายที่นักวิจารณ์บางคนเข้าใจ และดังนั้นการที่หลายคนเรียกทฤษฎีอิมโอฟิวส์ว่าเป็นทฤษฎี non-cognitivism ชนิดหนึ่งจึงเป็นความเข้าใจผิด² ในทางตรงกันข้าม ตามทฤษฎีอิมโอฟิวส์

² ควบเหตุนี้เองสติเวนสันต์จึงเรียกทฤษฎีของเขาว่า "the emotive theory" ไม่เรียกว่าเป็น "the noncognitive theory" ในหนังสือ Facts and Values, Essay 5 เขาเรียกทฤษฎีของเขาว่า "the so-called noncognitive theory" ซึ่งแสดงว่าเขาไม่ยอมรับชื่อ Noncognitive theory.

ศัพท์ทางจริยะแสดงความเชื่อหลายอย่างด้วยกัน สามารถทำให้เกิดการรับรู้ขอเท็จจริงหลายประการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความหมายเชิงอ้อมศัพท์ของศัพท์ทางจริยะมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ขอเท็จจริงเหล่านั้นปรากฏออกมา ดังนั้นทฤษฎีที่กล่าวว่าศัพท์ทางจริยะมีความหมายเชิงอ้อมศัพท์จึงมิได้มองข้ามความหมายเชิงบรรยายของศัพท์ทางจริยะ การที่ยืนยันว่าศัพท์บางคำมีความหมายเชิงอ้อมศัพท์ไม่ได้เป็นการปฏิเสธว่าศัพท์เหล่านั้นไม่มีความหมายเชิงบรรยาย ศัพท์ที่ใช้ในการแสดงและกระตุ้นทรรศนคติสามารถบอกขอเท็จจริงบางอย่างแก่เราได้ด้วย³ คำอุทานต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น "โฮโย" สามารถบอกขอเท็จจริงเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้พูดได้ เมื่อคน ๆ หนึ่งร้อง "โฮโย" เพื่อแสดงความรู้สึกของเขา เรารู้ได้ทันทีว่าเขามีความรู้สึกดีใจ เรากล่าวได้ว่าคำ "โฮโย" นี้โดยอาศัยความหมายเชิงอ้อมศัพท์ว่าผู้พูดมีความรู้สึกดีใจ ทั้งนี้เพราะคำ ๆ นี้มีความหมายเชิงอ้อมศัพท์ที่ใช้แสดงความรู้สึกดีใจ เมื่อคน ๆ หนึ่งกล่าวว่า "โฮโย" นี้เพื่อแสดงความรู้สึก เราก็จะรู้ได้ว่าเขามีความรู้สึกดีใจ ในทำนองเดียวกัน คำ "ดี" บอกขอเท็จจริงเกี่ยวกับความเห็นชอบด้วยของผู้พูดที่มีต่อสิ่ง ๆ หนึ่ง เมื่อคน ๆ หนึ่งกล่าวว่า "สิ่งนี้ดี" เรารู้ได้ทันทีว่าผู้พูดมีความเห็นชอบด้วยกับ "สิ่งนี้" ความหมายเชิงอ้อมศัพท์ของ "ดี" นี้ให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อว่าผู้พูดมีความเห็นชอบด้วยกับ "สิ่งนี้" และนอกจากนี้ยังแนะนำอีกด้วยว่าผู้พูดมีความโน้มเอียงที่จะชักชวนให้ผู้อื่นมีทรรศนคติตรงกับตน⁴ ดังนั้นคำ "ดี" จึงไม่ได้ใช้ในการแสดงและกระตุ้นทรรศนคติแต่อย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังใช้บอกขอเท็จจริง หรืออีกนัยหนึ่งใช้แสดงและกระตุ้นให้เกิดความเชื่ออีกด้วย

นอกจากจะบอกขอเท็จจริงเกี่ยวกับความเห็นชอบและความต้องการของผู้พูดแล้ว คำ "ดี" ยังบอกขอเท็จจริงอย่างอื่นได้อีกด้วย เช่น เมื่อนาย ก ซึ่งเป็นคนแก่หัวโบราณบอกว่า นางสาว ข เป็นคนดี เรารู้ได้ทันทีว่า นางสาว ข เป็นคนที่อยู่ในกรอบของขนบธรรมเนียมประเพณี หรือเมื่อนาย ค ซึ่งเป็นคนชอบสนุกบอกว่า นาย ง เป็นคนสนุกสนานที่

³C.L. Stevenson, Facts and Values, หน้า 167.

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 168.

เราก็รู้ได้ทันทีว่า นาย ง คุยเรื่องที่ไม่น่าเบื่อ หรือเมื่อนาย จ ซึ่งตัดสินคนจากเจตนาบอกว่า นาย ฉ เป็นคนดี เราก็รู้ได้ทันทีว่า นาย ฉ มีเจตนาดี เห็นได้ว่า คำ "ดี" สามารถบอกข้อเท็จจริงอื่น ๆ นอกเหนือไปจากความเห็นชอบของผู้พูด นั่นคือแนะว่าคนที่ได้รับการยกย่องว่าดีมีคุณสมบัติบางอย่าง เช่น ความมีเจตนาดี ความมีเมตตากรุณา เหล่านี้เป็นต้น ในกรณีของสิ่งของหรือการกระทำก็เช่นกัน เมื่อคนหนึ่งบอกว่าสิ่งของหรือการกระทำอย่างหนึ่งดี เราก็สามารถเดาค่าคุณสมบัติของสิ่งของหรือการกระทำนั้นได้ ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าเราต้องรู้เสียก่อนว่าผู้พูดเห็นชอบด้วยกับคุณสมบัติชนิดใด อย่างไร⁵

สรุปแล้วคำ "ดี" บอกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเห็นชอบของผู้พูดและคุณสมบัติของคน สิ่งของ หรือการกระทำที่ผู้พูดยกย่องว่าดี จะเห็นได้ว่า ความหมายเชิงอ้อมตีพิมพ์บาทสำคัญในการแนะนำให้เรารู้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยมีหน้าที่แสดงและกระตุ้นทรรศนคติ จากการตีความหมายเชิงอ้อมตีพิมพ์ของ "ดี" แสดงความเห็นชอบของผู้พูด ทำให้เรารู้ข้อเท็จจริงได้ว่าผู้พูดมีความเห็นชอบด้วยกับสิ่ง ๆ หนึ่ง และจากการที่เราทราบว่าผู้พูดมีอุปนิสัยเห็นชอบด้วยกับคุณสมบัติบางอย่าง ทำให้เราสามารถรับรู้ข้อเท็จจริงได้ว่า คน สิ่งของ หรือการกระทำที่ผู้พูดยกย่องว่าดีนั้นมีคุณสมบัติอะไรบ้าง

ปัญหาที่คือ การที่ "ดี" สามารถทำให้ผู้ฟังเกิดการรับรู้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยอาศัยความหมายเชิงอ้อมตีพิมพ์ ทำได้โดยอาศัยความพร้อมที่จะแนะ หรือโดยอาศัยความหมายเชิงบรรยาย ถ้าข้อเท็จจริงต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเพียงสิ่งที่ "ดี" แนะนำให้ผู้ฟังรับรู้ ก็จะหมายความว่า "ดี" มีแต่ความหมายเชิงอ้อมตีพิมพ์และความพร้อมที่จะแนะนำให้เกิดการรับรู้ข้อเท็จจริงเท่านั้น ซึ่งไม่มีสถานะเป็นความหมายเชิงบรรยาย กลายเป็นว่า "ดี" มีแต่ความหมายเชิงอ้อมตีพิมพ์ ไม่มีความหมายเชิงบรรยาย สตีเวนสันให้คำตอบโดยอื่นกรานว่า "ดี" มีความหมายเชิงบรรยาย เขายกเหตุผลขึ้นมาอ้างดังต่อไปนี้ ประการแรก ในกรณีที่คำว่า "ดี" แนะนำให้รับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรรศนคติของผู้พูดนั้น เนื่องจากมีลักษณะคล้ายคำอุทานต่าง ๆ จึงต้อง

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 169. และ C.L. Stevenson, Ethics and Language,

พิจารณากรณีของคำอุทานเพื่อนำมาเปรียบเทียบ ในกรณีของคำอุทานที่สามารถทำให้เกิดความเชื่อเกี่ยวกับความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้พูดนั้น ถ้าจะพิจารณากันอย่างเคร่งครัดแล้วก็จะกล่าวได้ว่า คำอุทานต่าง ๆ ไม่ได้มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้พูด มีแต่ความพรอมที่จะแนะนำผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไร เช่น คำ "โฮโย" แนะนำผู้ฟังมีความเชื่อว่าผู้พูดดีใจ แต่ไม่ได้มีความหมายเชิงบรรยายว่า "ดีใจ" หรืออีกนัยหนึ่งตามกฎทางภาษาศาสตร์ "โฮโย" ไม่ได้มีความหมายเท่ากับ "ดีใจ" คำสองคำนี้ไม่สามารถใช้แทนกันได้ แต่กรณีนี้ก็ การแยกความแตกต่างระหว่างความหมายเชิงบรรยายและสิ่งที่คำแนะนำในกรณีของคำอุทานเหล่านี้เป็นเรื่องปลีกย่อยที่ไม่มีความสำคัญแต่อย่างใดในแง่ปฏิบัติ การแยกความแตกต่างนี้จะมีความสำคัญก็เฉพาะในกรณีที่คำที่มีความหมายเชิงอ้อมที่แนะนำผู้ฟังเกิดความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งอื่นนอกเหนือไปจากความรู้สึกของผู้พูด เพราะในกรณีเช่นนี้ความเชื่อที่เกิดจากการแนะนำจะคลุมเครือปราศจากความแน่นอนชัดเจน ในขณะที่ความหมายเชิงบรรยายของคำมีความชัดเจน เพราะอยู่ภายใต้กฎทางภาษาศาสตร์ แต่ในกรณีที่คำที่มีความหมายเชิงอ้อมที่แนะนำให้เกิดความเชื่อเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้พูด การแยกความแตกต่างดังกล่าวไม่มีความสำคัญเพราะความเชื่อที่คำนั้นแนะนำให้เกิดขึ้นมีความชัดเจนอยู่แล้ว เพียงแต่ความชัดเจนนี้ไม่ได้เกิดจากกฎทางภาษาศาสตร์ แต่เกิดขึ้นเพราะคำเหล่านั้นกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกหรือทัศนคติอย่างเดียวกันขึ้นในตัวผู้ฟัง⁶ สรุปก็คือ สตีเวนสันเชื่อว่าการแยกความแตกต่างระหว่างความหมายเชิงบรรยายกับความพรอมที่จะแนะนำจะมีความสำคัญก็ต่อเมื่อเราต้องการที่จะแยกแยะระหว่างความเชื่อที่ชัดเจนแน่นอนอันเกิดจากกฎทางภาษาศาสตร์ที่ควบคุมการใช้คำ และความเชื่อที่คลุมเครือไม่ชัดเจนเพราะมีได้เกิดจากกฎทางภาษาศาสตร์ แต่ในกรณีของคำอุทานที่แนะนำผู้ฟังเกิดความเชื่อเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้พูดนั้น ความเชื่อที่ความหมายเชิงอ้อมที่ของคำอุทานแนะนำให้เกิดขึ้นมีความชัดเจนแน่นอน ปราศจากความคลุมเครือ ไม่ต่างจากความเชื่อที่เกิดจากความหมายเชิงบรรยาย ต่างกันก็ตรงสาเหตุที่ทำให้เกิดความชัดเจนแน่นอนนี้ ด้วยเหตุนี้ การแยกความแตกต่างระหว่างความหมายเชิงบรรยาย

และความพร้อมที่จะแนะนำให้เกิดความเชื่อในกรณีดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ปราศจากความสำคัญ และคั้งนั้นเราจะกล่าวว่า "ไซโย" หมายถึงความตั้งใจของผู้พูดหรือเพียงแต่แนะนำให้ผู้ฟังเชื่อว่าผู้พูดตั้งใจก็ได้ ไม่ต่างกันในแง่ปฏิบัติ?

สำหรับคำ "ดี" ก็เช่นกัน เราถือจากกล่าวได้ว่า "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับความเห็นชอบของผู้พูดด้วยเหตุผลข้างต้น ยิ่งไปกว่านั้น สตีเวนสันยังเชื่ออีกว่ามีเหตุผลอื่นที่ทำให้เรากล่าวได้ว่า "ดี" มีความหมายเชิงบรรยาย กล่าวคือ เขาเชื่อว่า มีกฎทางภาษาศาสตร์เชื่อมโยงคำ "ดี" กับความเห็นชอบของผู้พูด สตีเวนสันอ้างว่า มีกฎทางภาษาศาสตร์บางข้อที่เชื่อมโยง "ดี" กับความเห็นชอบของผู้พูดเอาไว้ กฎเหล่านี้มีประโยชน์ในการช่วยชี้ให้เห็นถึงความลงรอยกันและความไม่ลงรอยกันในเรื่องทัศนคติ และอ้างว่าการใช้คำ "ดี" ในภาษาทั่วไปทำให้กฎเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดา⁸ ซึ่งเขาหมายความว่า วิธีการที่เราใช้ "ดี" ในชีวิตประจำวันแสดงให้เห็นว่ามีกฎทางภาษาศาสตร์เชื่อมโยงคำนี้กับความเห็นชอบของผู้พูด นอกจากนี้แล้วในหนังสือ Facts and Values เขากล่าวไว้ว่า คำอุทานต่าง ๆ นั้นไม่มีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์กับศัพท์หมอกซ์อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งไม่มีความหมายเชิงอ้อมดีพ แต่ "ดี" มีความสัมพันธ์ในค่านวากยสัมพันธ์กับศัพท์เหล่านี้⁹ นั่นก็หมายความว่า สตีเวนสันเชื่อว่า "ดี" มีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์กับคำ "ความเห็นชอบด้วย" มีกฎทางภาษาศาสตร์เชื่อมระหว่างคำทั้งสอง จึงทำให้

⁷ ตามทรรศนะเช่นนี้คือความไควว่า สตีเวนสันถือว่ากฎทางภาษาศาสตร์เป็นเพียงเครื่องมืออย่างหนึ่งเท่านั้นที่จะทำให้ความหมายเชิงบรรยายของคำมีความชัดเจนแน่นอน ดูเหมือนว่าสตีเวนสันจะให้ความสำคัญแก่กฎทางภาษาศาสตร์น้อยลง.

⁸ C.L. Stevenson, Ethics and Language, หน้า 96.

⁹ C.L. Stevenson, Facts and Values, หน้า 168.

เขายืนยันโดยไม่ลังเลว่า "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับความเห็นชอบของผู้พูด¹⁰ ส่วนในกรณีของความเชื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากความเชื่อเกี่ยวกับทัศนคติของผู้พูดที่ "ดี" ทำให้เกิดขึ้น ดังที่กล่าวมาแล้วว่า สตีเวนสันเห็นว่าจำเป็นต้องแยกออกจากความเชื่อที่เกิดจากความหมายเชิงบรรยาย เพราะความเชื่อที่ "ดี" ทำให้เกิดขึ้นนอกเหนือไปจากความเชื่อเกี่ยวกับทัศนคติก็มักจะมีความคลุมเครือ ปรากฏจากความชัดเจนแน่นอน แต่ก็อีกนั่นแหละ สตีเวนสันมีทรรศนะว่า ในทางปฏิบัติแล้วการแยกระหว่างความเชื่อทั้งสองชนิดทำได้โดยง่าย เพราะภาษาที่เราใช้กันในชีวิตประจำวันนี้มีความหมายที่คลุมเครือไม่มากนัก ต่างกับภาษาที่ใช้ในวิชาวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ซึ่งมีความหมายที่ชัดเจนตายตัว

¹⁰ ในหนังสือ Facts and Values, หน้า 168. สตีเวนสันกล่าวว่า ลำพังแต่ความหมายเชิงอิมพีฟเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอที่จะแนบใหญ่ถึงความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นชอบของผู้พูดได้อย่างชัดเจน ตามทรรศนะเช่นนี้หมายความว่า เป็นไปได้ที่เราจะยึดถือทรรศนะว่า คำ "ดี" มีแต่ความหมายเชิงอิมพีฟล้วน ๆ ปรากฏจากความหมายเชิงบรรยาย ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นชอบของผู้พูดเป็นเพียงสิ่งที่ "ดี" แนบให้เกิดขึ้นในตัวผู้ฟังอีกประการหนึ่ง ในเมื่อในกรณีของ "ดี" การแยกความแตกต่างระหว่างความหมายเชิงบรรยายและความพร้อมของคำที่จะแนบใหญ่ให้เกิดความเชื่อไม่มีความสำคัญ ก็ไม่เป็นการผิดที่จะเลือกกล่าวว่า "ดี" ไม่มีความหมายเชิงบรรยาย มีแต่ความพร้อมที่จะแนบให้เกิดความเชื่อ สตีเวนสันเองก็ยอมรับว่า ทรรศนะที่ว่า "ดี" มีแต่ความหมายเชิงอิมพีฟไม่ใช่ทรรศนะที่ผิด การยึดทรรศนะเช่นนี้ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งกับการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" ตามรูปแบบทั้งสองชนิด และในหนังสือ Ethics and Language, หน้า 267. สตีเวนสันก็กล่าวว่า ทฤษฎีของเขาเน้นความหมายเชิงบรรยายอันซับซ้อนซึ่งประโยคทางจริยะอาจจะมีได้ แม้แต่ในรูปแบบที่หนึ่ง เขาก็ไม่ได้ตัดความหมายเชิงบรรยายออกไปถึงแม้ว่าเขาจะเลือกทำเช่นนั้นก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม สตีเวนสันถือว่าการยึดถือทรรศนะเช่นนี้เป็น การมองข้ามความค้นคว้าทางภาษาของศัพท์ทางจริยะ.

เนื่องจากเป็นศัพท์ทางวิชาการที่มนุษย์ตั้งขึ้นโดยให้คำนิยามไว้อย่างรัดกุม แต่ภาษาที่เราใช้กันในชีวิตประจำวันหาได้มีกฎทางภาษาศาสตร์ควบคุมไว้โดยรัดกุมเช่นนั้นไม่ กฎบางอย่างเป็นเพียงความเป็นไปได้ กล่าวคือ อยู่ในระหว่างที่กำลังจะกลายเป็นกฎที่คนทั่วไปยอมรับ ดังนั้นในระหว่างนี้จึงยังไม่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ผู้ใช้ภาษาอาจจะปฏิเสธหรือยอมรับความหมายที่อยู่ภายใต้กฎที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เหล่านี้ก็ได้โดยไม่ขัดต่อประเพณีนิยมในการใช้ภาษา เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้ใช้ภาษาอาจจะยอมรับความหมายเชิงบรรยายของคำ ๆ หนึ่งไม่ตรงกัน คนหนึ่งถือว่าคำนั้นมีความหมายอย่างหนึ่ง ในขณะที่อีกคนหนึ่งถือว่าคำ ๆ เดียวกันนี้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง เมื่อเป็นเช่นนั้นความหมายเชิงบรรยายของคำนั้นก็จะต้องคลุมเครือ ฉะนั้นคราวนี้ที่กฎที่ควบคุมความหมายเชิงบรรยายของคำ ๆ หนึ่งยังไม่เป็นกฎทางภาษาศาสตร์ที่ผู้ใช้ภาษายอมรับกันทั่วไป ก็เป็นการยากที่จะแยกว่าความพร้อมของคำที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อเป็นความหมายเชิงบรรยายหรือเป็นเพียงความพร้อมที่จะแนะให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อ¹¹

ในเมื่อการแยกความพร้อมทั้งสองชนิดออกจากกันทำได้โดยยากเช่นนั้นปัญหาก็คือ สตีเวนสันจะถือว่าความพร้อมของ "ดี" ที่จะแนะให้เกิดความเชื่อที่ไม่เกี่ยวกับทัศนคติของผู้พูดเป็นความหมายเชิงบรรยายหรือไม่ ในหนังสือ Ethics and Language สตีเวนสันค่อนข้างจะลังเล¹² แต่ใน Facts and Values สตีเวนสันกล่าวอย่างแน่ใจว่า ความพร้อมนี้เป็นเพียงความพร้อมที่จะแนะให้เกิดความเชื่อ แต่ความพร้อมนี้สามารถที่จะกลายเป็นความหมายเชิงบรรยายได้ไม่ใช่เพราะโดยตัวมันเอง แต่เป็นเพราะการกำหนดของผู้ใช้ภาษา

¹¹ C.L. Stevenson, Ethics and Language, หน้า 86.

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 85-86. สตีเวนสันอธิบายว่า ความหมายของคำที่คลุมเครือเช่นนี้อยู่ในระหว่างที่จะกลายมาเป็นความหมายที่สำเร็จรูป เราไม่สามารถเดาล่วงหน้าได้ว่าผลที่ออกมาในขั้นสุดท้ายจะเป็นอย่างไร ดังนั้นเราจะกล่าวว่า "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับการยกย่องก็ได้ หรือมีแต่เพียงความพร้อมที่จะแนะให้ผู้ฟังรับรู้คุณสมบัติเหล่านั้นก็ได้.

เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของคนที่¹³ กล่าวคือ ผู้ใช้ภาษาอาจจะให้นิยามความหมายของ "ดี" โดยยกเอาความเชื่อที่คำ "ดี" นั้นทำให้เกิดขึ้นมาเป็นคำนิยาม การทำเช่นนี้เท่ากับเป็นการให้ความหมายเชิงบรรยายแก่คำ "ดี" เพื่อที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเห็นชอบด้วยกับคุณสมบัติที่ใช้ในการนิยาม "ดี" เป็นการทำให้ความพร้อมที่จะทำให้เกิดความเรือกสลายมาเป็นความหมายเชิงบรรยาย วิธีการนี้จะได้อธิบายโดยละเอียดในลำดับต่อไป

สรุปแล้ว ตามธรรมชาติของศัพท์เววลัน "ดี" โดยตัวของมันเองมีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับทัศนคติของผู้พูด และนอกจากนั้นยังแนะนำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับการยกย่องว่าดีอีกด้วย แต่ถาพิจารณาในแง่การใช้ในบริบทต่าง ๆ "ดี" ถูกกำหนดให้มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับการยกย่องอีกด้วย ทั้งนี้โดยผู้ใช้ภาษาหยิบยกเอาคุณสมบัติที่ "ดี" นั้นมาเป็นคำนิยามของความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" เพื่อที่จะชักจูงใจผู้ฟัง

ศัพท์เววลันทั้งสองสิ่งเกิดว่า องค์ประกอบที่เป็นความเชื่อของ "ดี" เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นความหมายเชิงบรรยายหรือความพร้อมที่จะแนะนำของคำ "ดี" ก็ตาม มีลักษณะกำกวมและคลุมเครือ ซึ่งว่ากำกวมนั้นหมายความว่า คำ "ดี" มีหลายความหมาย ได้แก่ความหมายที่เกี่ยวกับทัศนคติของผู้พูดและที่เกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของคน สิ่งของ หรือการกระทำ ซึ่งมีหลายอย่างด้วยกัน ส่วนที่ว่ามีความหมายคลุมเครือนั้น หมายความว่า นอกจาก "ดี" จะมีหลายความหมายแล้ว ความหมายแต่ละความหมายยังไม่ชัดเจนอีกด้วย ศัพท์เววลันอธิบายลักษณะความคลุมเครือนี้โดยยกตัวอย่างเรื่องดีขึ้นมาเปรียบเทียบ เขากล่าวว่า คำว่า "สีแดง" มีความหมายคลุมเครือ เพราะสีบางอย่างเราไม่สามารถตัดสินให้แน่นอนตรงกันว่า เป็นสีแดงหรือเป็นสีส้ม คำ "สีแดง" จะมีความหมายชัดเจนแน่นอนก็เฉพาะในกรณีที่มีหมายถึงขอบเขตของสีบริเวณที่คนทุกคนยอมรับว่าเป็นสีแดงตรงกัน แต่ลำดับขั้นของสีในบางบริเวณตัดสินได้ยากกว่าเป็นสีแดงหรือไม่ ศัพท์เววลันกล่าวว่า ศัพท์ทางจริยะก็มีความคลุมเครือในลักษณะเช่นนี้ แต่คลุมเครือมากกว่าเสียอีก ถึงแม้คนทั่วไปจะยอมรับว่าองค์ประกอบ

¹³C.L. Stevenson, Facts and Values, หน้า 169.

บางอย่างรวมอยู่ในคุณสมบัติที่ "ดี" บ้างถึง และองค์ประกอบบางอย่างไม่รวมอยู่ด้วย แต่ก็ยังมีองค์ประกอบมากมายที่ยังตัดสินกันไม่ได้ว่ารวมอยู่ในความหมายของ "ดี" หรือไม่¹⁴ ประเด็นที่สำคัญก็คือ สตีเวนสันหยิบยกลักษณะความกำกวมและความคลุมเครือของความหมาย

¹⁴ ลักษณะของความคลุมเครือของความหมายที่สตีเวนสันบรรยายมานั้นตรงตามที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป แต่ขอบกพรองของสตีเวนสันก็คือ เมื่อสตีเวนสันหยิบยกเอาลักษณะของความหมายของ "ดี" ขึ้นมาเพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นลักษณะที่เป็นความคลุมเครือนั้น เขาหยิบยกเอาลักษณะที่เป็นความกำกวมขึ้นมาแทนด้วยความเข้าใจผิด เช่น ในตอนที่กล่าวถึงความคลุมเครือของความหมายของศัพท์ทางจริยะ เขากล่าวว่า "ศัพท์ 'ดี' มีความผันได้ทางภาษาไม่น้อย ศัพท์นี้อาจจะถูกนำไปใช้เพื่อหมายถึงคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น นำเชือกดี ใจบุญกุศล ซื่อสัตย์ และอื่น ๆ และอาจจะมี ความหมายที่อ้างอิงเฉพาะเจาะจงลงไปถึงการไปโบสถ์ทุกวันอาทิตย์อย่างมีศรัทธา ... หนึ่ง ศัพท์นี้อาจจะถูกนำไปใช้โดยปราศจากความหมายเชิงบรรยายที่มีหลายหลากเช่นนั้น และถูกนำไปใช้ในความหมายแคบ อ้างอิงแต่เพียงทัศนคติของผู้พูดเท่านั้น" C.L. Stevenson, *Ethics and Language*, หน้า 35. จะเห็นได้ว่าลักษณะความหมายของ "ดี" ที่มีหลายหลากนี้เป็นลักษณะของความกำกวม ไม่ใช่ความคลุมเครือ การที่สตีเวนสันกล่าวว่าลักษณะเช่นนั้นเป็นความคลุมเครือจึงเป็นการเข้าใจผิด ดูคำวิจารณ์แบบเดียวกันนี้อย่างละเอียดของ J.O. Urmson ในหนังสือ *The Emotive Theory of Ethics*, หน้า 75-79. และดูคำวิจารณ์ของ A.E. Duncan-Jones ในบทความ "Review of C.L. Steven's Ethics and Language," *Mind*, 54, 1945. หน้า 367. คัมแกน โจนส์ วิจารณ์ว่า ตามรูปแบบที่สอง การที่ผู้ใช้ภาษาสามารถให้คำนิยาม "ดี" ด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ กันเพื่อชักจูงใจผู้อื่นได้นั้น ไม่ใช่เป็นเพราะ "ดี" มีความหมายคลุมเครือ แต่เป็นเพราะ "ดี" เป็นคำชนิดเดียวกับสรรพนาม เช่น "ฉัน" หรือคำเช่น "นี่" "ที่นี่" คือความหมายของคำเหล่านี้ขึ้นกับว่าถูกนำไปใช้ในกรณีเฉพาะกรณีใด หรือในสภาพแวดล้อมเฉพาะชนิดใด อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าสิ่งที่สตีเวนสันเข้าใจผิดคิดว่าเป็นความคลุมเครือของความหมายของ "ดี" จะเป็นอะไรก็ตาม ความหมายของ "ดี" ตามที่สตีเวนสันบรรยายไว้ไม่ใช่ความคลุมเครือ.

ของ "ดี" ขึ้นมาก็เพื่อชี้ให้เห็นว่าลักษณะเหล่านี้ทำให้ "ดี" มีความยืดหยุ่นทางภาษา (linguistic flexibility) กล่าวคือ ทำให้ผู้ใช้ภาษาสามารถใช้คำ "ดี" ในความหมายและรูปแบบของภาษาต่าง ๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขาเน้นลักษณะความคลุมเครือของ "ดี" ว่า เมื่อคำ "ดี" มีความหมายคลุมเครือ ก็หมายความว่าเราไม่สามารถแยกแยะความหมายเชิงบรรยายและความพร้อมที่จะแนะนำให้เกิดความเชื่อของคำ "ดี" ออกจากกันให้เด็ดขาดลงไปได้¹⁵ เป็นการยากที่จะตัดสินว่าความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้พูดและที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับการยกย่องซึ่ง "ดี" ทำให้เกิดขึ้นในตัวผู้ฟังนั้น เป็นความเชื่อที่เกิดจากความหมายเชิงบรรยายหรือเป็นความเชื่อที่เกิดจากการแนะนำของความหมายเชิงอ้อมตีฟ เมื่อเป็นเช่นนี้ ในการใช้ "ดี" ผู้ใช้ภาษาจึงมีทางเลือกสองทาง คืออาจจะใช้ "ดี" ในความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับทัศนคติของตนและปล่อยให้ความหมายเชิงอ้อมตีฟของ "ดี" แนะนำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ ของสิ่งที่ตนยกย่อง หรืออาจจะกำหนดให้ "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ตนยกย่อง และปล่อยให้ความหมายเชิงอ้อมตีฟของคำนี้แนะนำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อเกี่ยวกับทัศนคติของตน¹⁶ สำหรับการที่ "ดี" ในกรณีหลัง ความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" มีหลายหลาก เพราะคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับการยกย่องที่เป็นความหมายของ "ดี" นั้นมีต่าง ๆ กันออกไป คน ๆ หนึ่งอาจใช้ "ดี" เพื่อหมายถึงคุณสมบัติกลุ่มหนึ่ง แต่อีกคนหนึ่งอาจใช้ "ดี" เพื่อหมายถึงคุณสมบัติอีกกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นกับความเห็นชอบของแต่ละคน ไม่จำเป็นว่า "ดี" จะต้องมีความหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติกลุ่มหนึ่งตายตัวลงไป เพราะการที่ "ดี" มีความหมายคลุมเครือก็หมายความว่า "ดี" ไม่ได้อยู่ภายใต้กฎทางภาษาศาสตร์อย่างใดอย่างหนึ่งตายตัวลงไป สตีเวนสันจึงกล่าวว่า เราต้องยอมรับข้อเท็จจริงที่ว่า การวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" จะไม่สามารถ

¹⁵C.L. Stevenson, Ethics and Language, หน้า 206.

¹⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

นำไปสู่การค้นพบความหมายที่ "แท้จริง" ของ "ดี" ได้¹⁷

ทั้งนี้กล่าวมาแล้วว่า สตีเวนสันเชื่อว่าศัพท์ทางจริยะมีความหมายเชิงอ้อมที่แฝง
อิสระ จึงเหมาะที่จะถูกนำไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ เมื่อสตีเวนสันได้กล่าว
ถึงความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" แล้ว เขาก็อธิบายลักษณะของความหมายเชิงอ้อมที่
ของ "ดี" เพิ่มเติมว่า¹⁸ ในเมื่อ "ดี" มีความหมายส่วนหนึ่งเป็นความหมายเชิงบรรยาย
ความหมายเชิงอ้อมที่ของ "ดี" จึงมิได้เป็นอิสระเสียทุกส่วน ความหมายเชิงอ้อมที่ของ
"ดี" ส่วนหนึ่งจะขึ้นกับความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" คำ "ดี" กระตุ้นให้ผู้ฟังมีทัศนคติ
ที่เห็นชอบด้วยกับสิ่ง ๆ หนึ่งได้ก็เพราะ "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายที่ถึงคุณสมบัติบาง
อย่างของสิ่ง ๆ นั้นอันเป็นคุณสมบัติที่ผู้ฟังเห็นชอบด้วย และในเมื่อ "ดี" อาจทำให้เกิดความ
เชื่อที่คลุมเครือได้ ในบางกรณีความหมายเชิงอ้อมที่ของ "ดี" จึงขึ้นกับความเชื่อที่ "ดี"
นั้นทำให้เกิดขึ้นในตัวผู้ฟังอย่างคลุมเครือ มิได้ขึ้นกับความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" เช่น
ผู้ฟังอาจมีความเห็นชอบด้วยกับสิ่ง ๆ หนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่าดี ไม่ใช่เพราะว่า "ดี"
บ่งไว้อย่างชัดเจนถึงคุณสมบัติที่เขายกย่อง แต่เป็นเพราะ "ดี" ทำให้เขาเกิดการรับรู้ใน
ลักษณะที่คลุมเครือและไม่ชัดเจนว่าสิ่ง ๆ นั้นมีคุณสมบัติเช่นนั้น สตีเวนสันจึงสรุปว่า ความ
หมายเชิงอ้อมที่ของ "ดี" มิได้เป็นอิสระทั้งหมด แต่มีบางส่วนที่ขึ้นกับความหมายเชิง
บรรยายหรือไม่ก็ขึ้นกับการรับรู้ข้อเท็จจริงอย่างคลุมเครือ

จากการที่ผู้ใช้ภาษาใช้คำ "ดี" ในความหมายและรูปแบบของภาษาที่ต่างกัน อัน
เนื่องมาจากความกำกวมและความคลุมเครือของความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" เช่นนี้
สตีเวนสันจึงแบ่งการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" ออกเป็น 2 รูปแบบด้วยกัน

¹⁷ ทรนชนะที่พยายามค้นหาความหมายที่ "แท้จริง" ของ "ดี" นั้น สตีเวนสันคง
จะหมายถึงทรนชนะของนักจริยศาสตร์เชิงวิเคราะห์กลุ่มออสถาวันิยมซึ่งถือว่า "ดี" มีความ
หมายอย่างหนึ่งที่เป็นความหมายแก่นและเป็นความหมายเฉพาะของ "ดี" เป็นความหมาย
ที่ถึงถึงคุณสมบัติเชิงเดี่ยวที่รู้จักได้ด้วยข้อสังเกตเพียงอย่างเดียวเท่านั้น.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 87-88.

ที่หนึ่ง ผู้ใช้ภาษาใช้คำ "ดี" เพื่อยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทัศนคติของตน และปล่อยให้
ผู้ฟังรับรู้ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ตนยกย่องโดยอาศัยการแนะนำของความ
หมายเชิงอ้อมคือ ในกรณีวิเคราะห์ตามรูปแบบนี้ สตีเวนสันให้คำนิยามโดยคร่าว ๆ ของ
"ดี" ไว้ดังนี้

"This is good" means "I approve of this; do so as well."

"สิ่งนี้ดี" หมายความว่า "ฉันเห็นชอบด้วยกับสิ่งนี้ ท่านจงเห็นชอบด้วยเช่นกัน"²¹

ข้อความที่เป็นความหมายของ "ดี" ตามคำนิยามนี้ไม่ใช่คำนิยามที่สมบูรณ์แบบ
เพราะไม่สามารถให้ความหมายที่ตรงกันทุกประการกับความหมายของ "ดี" ตามที่ใช้กันทั่วไป
แต่คำนิยามโดยคร่าว ๆ นี้มีประโยชน์ในการแสดงให้เห็นลักษณะแกนของความหมายของข้อความ
ทางจริยะ กล่าวคือ ข้อความที่เป็นความหมายของ "ดี" ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า "ดี" มี
ความหมายสองชนิด คือความหมายเชิงบรรยายและความหมายเชิงอ้อมคือ ข้อความส่วนแรก
แสดงความหมายเชิงบรรยาย และข้อความส่วนที่สองที่อยู่ในรูปประโยคคำสั่งแสดงความหมาย
เชิงอ้อมคือ ดังนั้นประโยค "สิ่งนี้ดี" ตามรูปแบบของการวิเคราะห์หมายความว่า ผู้พูด
ยืนยันข้อเท็จจริงว่าตนมีความเห็นชอบด้วยกับสิ่ง ๆ หนึ่งและพยายามทำให้ผู้อื่นมีความเห็น
ชอบด้วยกับสิ่ง ๆ นั้น สตีเวนสันวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" ตามรูปแบบนี้อย่างละเอียด
โดยขยายความเพิ่มเติมดังนี้

ประการแรก ข้อความ "ฉันเห็นชอบด้วยกับสิ่งนี้" หมายถึงว่า ผู้พูดมีความเห็นชอบ
ด้วยกับสิ่ง ๆ หนึ่งในขณะที่พูด ลำพังข้อความนี้ข้อความเดียว เป็นการบรรยายทัศนคติของ
ผู้พูดเสียมากกว่า ไม่สามารถที่จะใช้แสดงทัศนคติออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ หรืออย่าง
กระตือรือร้นโดยอ้างคำ "ดี" จึงไม่สามารถแสดงให้เห็นความหมายเชิงอ้อมของ "ดี"
ในแง่ที่ใช้แสดงทัศนคติได้ กระนั้นก็ดี ข้อความตอนที่สองที่เป็นประโยคคำสั่งนั้นช่วยขจัด

²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 21. สตีเวนสันเรียกคำนิยามคร่าว ๆ นี้ว่าเป็น แบบ
จำลองเชิงปฏิบัติ (working model) เป็นคำนิยามที่ช่วยเป็นรากฐานสำหรับการวิเคราะห์
อย่างละเอียด ไม่ได้เป็นคำนิยามที่สร้างขึ้นเพื่อให้มีความหมายตรงกับคำที่ถูกนิยามทุกประการ.

ข้อบกพร่องนี้โดยง่าย เพราะประโยคคำสั่งแสดงให้เห็นการใช้ภาษาแบบเคลื่อนไหว เป็นการพยายามเปลี่ยนทัศนคติของผู้ฟัง และคงได้กล่าวมาแล้วว่า สำหรับสถิติเวเนซุเอลา การแสดงทัศนคติเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการพยายามเปลี่ยนทัศนคติ เป็นส่วนที่ช่วยเสริมการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้อื่น²² ข้อความหลังจึงทำหน้าที่รวมเอาการแสดงทัศนคติไว้ด้วยโดยปริยาย แต่สรุปแล้ว ข้อความที่เป็นคำนิยามคร่าว ๆ นี้ก็พอเพียงที่จะถ่ายทอดความหมายที่เป็นการแสดงและกระตุ้นทัศนคติ และดังนั้น ในกรณีที่คนสองคนเถียงกัน เช่น

- ก. สิ่งนี้ดี
- ข. สิ่งนี้ไม่ดี

เมื่อถอดความออกมาตามคำนิยามก็จะได้

- ก. ฉันเห็นชอบด้วยกับสิ่งนี้ ท่านจึงเห็นชอบด้วยกับสิ่งนี้เช่นกัน
- ข. ฉันไม่เห็นชอบด้วยกับสิ่งนี้ ท่านจึงไม่เห็นชอบด้วยกับสิ่งนี้เช่นกัน

ข้อความส่วนแรกนั้นอย่างน้อยที่สุดก็พอเพียงที่จะชี้ให้เห็นว่าคนทั้งสองมีทัศนคติที่ตรงข้ามกัน และส่วนหลังของคำนิยามก็แสดงให้เห็นว่าแต่ละฝ่ายพยายามเปลี่ยนทัศนคติของอีกฝ่ายหนึ่ง คำนิยามนี้จึงสามารถแสดงให้เห็นความลงรอยกันและไม่ลงรอยกันในเรื่องทัศนคติ ซึ่งเป็นลักษณะแกนของการตีค่าทางจริยะได้ เพราะความไม่ลงรอยกันในเรื่องทัศนคติคือการที่คนสองคนมีทัศนคติตรงข้ามกันเกี่ยวกับสิ่ง ๆ ใด ๆ เดียวกันและต่างก็พยายามเปลี่ยนทัศนคติของอีกฝ่ายหนึ่ง

สถิติเวเนซุเอลาตั้งข้อสังเกตว่า คำนิยามตามรูปแบบของการวิเคราะห์แบบที่หนึ่งถึงแม้จะเพียงพอที่แสดงความลงรอยกันหรือความไม่ลงรอยกันในเรื่องทัศนคติซึ่งเป็นประเด็นหลักของการตีค่าทางจริยะ แต่เนื่องจากมิได้กล่าวถึงข้อเท็จจริงอย่างอื่นนอกจากที่เกี่ยวกับความเห็นชอบของผู้พูด จึงไม่ได้แสดงให้เห็นความลงรอยกันหรือความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่อ เน้นแต่การแสดงทัศนคติและการพยายามเปลี่ยนทัศนคติ จึงอาจจะมีผู้โจมตีได้ว่า ทฤษฎีนี้ไม่ตีความถึงการตีค่าทางจริยะเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกหรือทัศนคติ

²² ดูบทที่ 5, หน้า 70 - 80.

แต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่แท้จริงและไม่ได้อธิบายเหตุผลการตัดสินใจหรือทัศนคติที่ค่าทางจริยะเอาไว้ด้วย เป็นเพียงการพยายามเร่งหรือกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกหรือทัศนคติ ไม่เป็นเรื่องของการใช้เหตุผล²³ ในแง่นี้ สตีเวนสันชี้แจงว่า ทฤษฎีของเขาถือว่าความลงรอยกันและความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่อ และการใช้เหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านการที่ค่าทางจริยะมีความสำคัญอย่างมากในวิชาจริยศาสตร์ แต่เนื่องจากคำนิยามเป็นเพียงการเตรียมการสำหรับการวิเคราะห์อย่างละเอียดต่อไปเท่านั้น จึงไม่สามารถรวมเอาองค์ประกอบทั้งหมดของการที่ค่าทางจริยะไว้ได้²⁴ องค์ประกอบที่เป็นความเชื่อที่คำนิยามตามรูปแบบที่หนึ่ง ไม่ได้กล่าวถึงจะปรากฏในการวิเคราะห์ตอนที่เกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการสนับสนุนและคัดค้านการที่ค่าทางจริยะ

ประการที่สอง ข้อความที่แสดงความหมายเชิงอ้อมของ "ดี" คือ "ท่านจงเห็นชอบด้วยเช่นกัน" นั้น เป็นประโยคคำสั่ง ทั้งนี้จึงไม่สามารถแสดงลักษณะของความหมายเชิงอ้อมของ "ดี" ได้อย่างถูกต้องทุกประการ เนื่องจากข้อความทางจริยะและประโยคคำสั่งมีวิธีการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้ฟังที่แตกต่างกัน แต่กระนั้นก็ไม่ได้หมายความว่าวิธีหรือประโยคอื่นที่จะเป็นคำนิยามของความหมายเชิงอ้อมของ "ดี" ได้ถูกต้องกว่า ประโยคคำสั่งดังกล่าว สตีเวนสันเชื่อว่าเราไม่สามารถหาคำนิยามที่มีความหมายเชิงอ้อมที่ตรงกับความหมายเชิงอ้อมของ "ดี" ทุกประการได้ เพราะศัพท์ทั้งหลายที่มีความหมายเชิง

²³ เนื่องจากการบรรยายทัศนคติของผู้พูดเป็นความหมายส่วนหนึ่งของ "ดี" จึงกล่าวได้ว่า คำนิยามนี้ชี้ให้เห็นว่าความหมายของ "ดี" มีองค์ประกอบส่วนหนึ่งเป็นความเชื่อ ซึ่งอาจจะเป็นประเด็นหนึ่งที่ผู้สนทนาจะลงรอยหรือไม่ลงรอยกันก็ได้ แต่กระนั้นก็ยังไม่ใช่เพียงพอที่จะทำให้คำนิยาม เช่นนี้พ้นจากข้อค้าน ทั้งนี้เพราะความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับทัศนคติของผู้พูดเป็นเพียงความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่อชนิดหนึ่งเท่านั้น ในบรรดาความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่ออีกหลาย ๆ ชนิด และเป็นความไม่ลงรอยกันในเรื่องความเชื่อชนิดที่ปรากฏบ่อยครั้งเมื่อเทียบกับชนิดอื่น ๆ ฎพที่ 8, หน้า 159-161.

²⁴ C.L. Stevenson, เรื่องเดิม, หน้า 23.

อิมพีฟต่างก็มีความหมายนี้ในลักษณะเฉพาะตัวที่ต่างจากความหมายเชิงอิมพีฟของศัพท์อื่น
 ทั้งนี้ เนื่องจากความหมายเชิงอิมพีฟของศัพท์แต่ละคำมีความเป็นมาในสภาพแวดล้อมทาง
 อารมณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นเราจะไม่สามารถหาคำสองคำที่มีความหมายเชิงอิมพีฟเหมือนกัน
 ทุกประการได้ ในที่สุดแล้ว สตีเวนสันจึงสรุปว่า "ดี" นิยามไม่ได้ "ดังนั้นศัพท์ ดี จึง
 นิยามไม่ได้ถ้าเราคาดหวังจะให้คำนิยามรักษาความหมายเชิงอิมพีฟของคำ ๆ นี้ตามที่ใช้อยู่
 กันทั่วไปเอาไว้ คำนี้ไม่มีคำอื่นที่มีความหมายเชิงอิมพีฟเหมือนกันทุกประการมาใช้แทนได้"²⁵

กระนั้นก็ดี ไม่ได้หมายความว่าเราจะศึกษาความหมายเชิงอิมพีฟของ "ดี" ไม่ได้
 ถึงแม้เราจะไม่สามารถให้คำนิยามความหมายเชิงอิมพีฟของ "ดี" ได้ แต่เราก็สามารถบอก
 ลักษณะของมันได้วาทกรรมทฤษฎีคณิศรใด ด้วยวิธีการอย่างไร การบอกลักษณะของความ
 หมายช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกับการให้คำนิยาม จึง
 ไม่เป็นอุปสรรคแต่อย่างใดต่อการวิเคราะห์²⁶

รูปแบบที่สอง

รูปแบบนี้เสนอวิธีการอีกวิธีหนึ่งในการจัดความคลุมเครือของความหมายของ "ดี"
 โดยการชี้ให้เห็นว่า ความเป็นไปได้อีกอย่างหนึ่งของการใช้คำ "ดี" ก็คือ ผู้ใช้ภาษากำหนด
 ให้คำ "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ผู้พูดยกย่อง และให้ความเชื่อ
 เกี่ยวกับทฤษฎีคณิศรของผู้พูดเป็นเพียงสิ่งที่คำ "ดี" นั้น และ ดังนั้นตามรูปแบบการวิเคราะห์ที่สอง

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 82. "The term 'good' is indefinable, then, if a definition is expected to preserve its customary emotive meaning. It has no exact emotive equivalent." ดังนั้นสตีเวนสันจึงมีทฤษฎีตรงกับของมัวร์ว่า "ดี" นิยามไม่ได้ แต่ด้วยเหตุผลที่ต่างกัน สตีเวนสันวิจารณ์ทฤษฎีของมัวร์ว่า มัวร์เข้าใจถูกต้องที่คิดว่าคำที่คาทางจริยะมีองค์ประกอบอื่นอีกนอกเหนือจากองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่เข้าใจผิดคิดว่าองค์ประกอบนี้เป็นคุณสมบัติที่นิยามไม่ได้.

²⁶ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

"ดี" มีความหมายเชิงบรรยายที่ซับซ้อนและหลายหลาก ในขณะที่ตามรูปแบบที่หนึ่ง "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายที่จำกัดกว่ามาก²⁷ ตามรูปแบบนี้ ผู้ใช้ภาษากำหนดให้ "ดี" มีความหมายดังนี้

"This is good" has the meaning of "This has qualities or relations X, Y, Z,..." except that "good" has as well a laudatory emotive meaning which permits it to express the speaker's approval, and tends to evoke the approval of the hearer.

"สิ่งนี้ดี" มีความหมายว่า "สิ่งนี้มีคุณสมบัติหรือความสัมพันธ์ ก ข ค ..." โดยมีข้อยกเว้นว่า "ดี" มีความหมายเชิงอิมพีลในแบบยกย่องของควย ซึ่งเปิดโอกาสให้ "ดี" แสดงความเห็นชอบของผู้พูดออกมาและมีแนวโน้มที่จะกระตุ้นความเห็นชอบของผู้ฟัง²⁸ สตีเวนสันตั้งข้อสังเกตไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. การอธิบายลักษณะของความหมายเชิงอิมพีลจะต้องกระทำต่างหาก เพราะศัพท์ที่ใช้นิยามมิได้รักษาความหมายเชิงอิมพีลของ "ดี" เอาไว้
2. ความเห็นชอบของผู้พูดที่รูปแบบที่หนึ่งเน้นไม่ปรากฏในความหมายของ "ดี" ตามรูปแบบที่สอง เพราะตามรูปแบบที่สอง ความเห็นชอบของผู้พูดเป็นเพียงสิ่งที่ความหมายเชิงอิมพีลของ "ดี" เน้น
3. รูปแบบข้างต้นไม่ใช่คำนิยามของ "ดี" แต่เป็นรูปแบบของคำนิยาม การให้คำนิยามตามรูปแบบข้างต้นทำได้โดยหาคำมาแทนตัวอักษร ก ข ค ... เหตุที่รูปแบบการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" แบบที่สองเป็นรูปแบบของคำนิยามก็เพราะในกรณีที่ใช้ภาษาใช้ "ดี" ในความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ตนยกย่องนั้น เป็นการชี้ในลักษณะที่เป็นการให้นิยาม "ดี" รูปแบบการวิเคราะห์ซึ่งทำหน้าที่เป็นคำนิยามโดยคร่าว ๆ

²⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 206.

²⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 207.

จึงกลายเป็นคำนิยามของคำนิยามของ "ดี" หรือเป็นรูปแบบของคำนิยาม "ดี" ที่ผู้ใช้ภาษาเป็นผู้ให้ หรืออีกนัยหนึ่งรูปแบบที่สองเป็นการวิเคราะห์การให้คำนิยาม "ดี" ของผู้ใช้ภาษา

ปัญหาที่สืบเนื่องมาจากข้อ (3) ก็คือ เหตุใดเลาสตีเวนสันจึงไม่หาคำมาแทน ก ช ค เหตุใดจึงปล่อยให้อยู่ในลักษณะที่เป็นเพียงรูปแบบเท่านั้น การหาคำมาแทนน่าจะทำให้เข้าใจว่าผู้ใช้ภาษาใช้ "ดี" เพื่อหมายถึงคุณสมบัติชนิดใดอย่าง เหตุผลของเลาสตีเวนสันก็คือการนิยาม "ดี" ตามรูปแบบที่สองนี้มีลักษณะที่แตกต่างจากการให้คำนิยามโดยทั่วไป โดยปกติแล้วคำนิยามเป็นจุดเริ่มต้น เป็นการเตรียมการในขั้นต้นก่อนที่จะเข้าถึงตัวเนื้อหา มีหน้าที่ในการทำให้เข้าใจความหมายของศัพท์ที่ใช้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อบรรยายความหมายของศัพท์เท่านั้น แต่การให้คำนิยามตามรูปแบบที่สองถือเอาการบรรยายความหมายเป็นจุดหมายในสำคัญรอง²⁹ การที่จะเข้าใจคำนิยามตามรูปแบบที่สองจะต้องเปรียบเทียบกับคำนิยามตามรูปแบบที่หนึ่ง ตามรูปแบบแรกการนิยาม "ดี" ว่าหมายถึงความเห็นชอบของผู้พูดเป็นการกล่าวถึงกฎทางภาษาศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เป็นการให้คำนิยามเพื่ออธิบายความหมาย เป็นการวิเคราะห์อย่าง เป็นกลาง แต่ในการให้นิยาม "ดี" ตามรูปแบบที่สองไม่ได้เป็นการกล่าวถึงกฎทางภาษาศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ไม่ได้มีกฎทางภาษาศาสตร์อื่นเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเชื่อมโยง "ดี" กับคำที่บรรยายคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับการยกย่องว่าดี เอาไว้ หลักเกณฑ์ที่เชื่อมโยง "ดี" กับคำเหล่านี้อยู่ในระหว่างที่จะกลายมาเป็นกฎทางภาษาศาสตร์ ผู้ใช้ภาษาบางกลุ่มอาจจะยอมรับหลักเกณฑ์เหล่านี้เป็นกฎทางภาษาศาสตร์ บางกลุ่มอาจจะไม่ยอมรับ ดังนั้นเมื่อผู้ใช้ภาษาบางคนให้นิยาม "ดี" ด้วยคำเหล่านี้ จึงเป็นการกำหนดความหมายให้ "ดี" กำหนดกฎทางภาษาศาสตร์ขึ้นมาเชื่อมโยงความหมายของคำเหล่านี้กับ "ดี" การให้คำนิยามเช่นนี้จึงไม่ได้กล่าวถึงกฎทางภาษาศาสตร์ที่มีอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่ได้เป็นการอธิบายความหมาย แต่เป็นการกำหนดความหมายเพื่อจุดประสงค์อื่นนอกเหนือจากการอธิบายความหมายที่ใช่กันทั่วไป จุดประสงค์นั้นคืออะไร สังเกตได้จากวิธีที่ผู้ใช้ภาษาให้นิยาม "ดี" เมื่อผู้พูดให้นิยามว่า "ดี หมายถึงคุณสมบัติ ก ช ค ..." ผู้ใช้ภาษาไม่

²⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 210.

ได้แยกความหมายเชิงอ้อมของ "ดี" ออกมาวิเคราะห์ต่างหากอย่างเช่นที่สตีเวนสันทำใน
 รูปแบบที่หนึ่ง แต่ปล่อยให้คำ "ดี" ที่คนยกขึ้นมาในประโยคดังกล่าวมีความหมายเชิงอ้อมที่
 แสดงทัศนคติของตนและทัศนคติของผู้อื่น จึงเป็นการใช้คำ "ดี" เพื่อแสดงและ
 ทัศนคติ มิได้เป็นการวิเคราะห์คำ "ดี" อย่างเป็นกลาง และเนื่องจากผู้พูดเลือก
 คุณสมบัติที่จะให้เป็นคำนิยามของ "ดี" จากหลักเกณฑ์ว่าเป็นคุณสมบัติที่คนเห็นชอบด้วยและ
 ต้องการให้ผู้อื่นเห็นชอบด้วยพ้องกับตน การกล่าวว่า "ดี หมายถึงคุณสมบัติ ก ข ค ..."
 จึงเป็นการพยายามทำให้ผู้อื่นเห็นชอบด้วยกับคุณสมบัติ ก ข ค และสิ่งที่มีคุณสมบัติดังกล่าว
 สตีเวนสันกล่าวว่า การให้คำนิยามตามรูปแบบที่สองไม่ได้เป็นการวิเคราะห์เพื่อทำให้จริย-
 ศาสตร์เชิงศีลค่ากระจางแจ้ง แต่เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตีค่าเสียเอง³⁰ หรืออีกนัย
 หนึ่ง การให้คำนิยามตามรูปแบบนี้เป็นการกำหนดค่า ไม่ใช่การบรรยายความหมายอย่างเป็น
 กลาง ในเมื่อคำนิยามเช่นนี้มีจุดหมายหลักอยู่ที่การชักจูงทัศนคติ สตีเวนสันจึงเรียกคำ
 นิยามเช่นนี้ว่า คำนิยามแบบชักจูง (persuasive definition)

ด้วยเหตุนี้เองสตีเวนสันจึงไม่หาคำมาแทนตัวอักษร ก ข ค ... ในรูปแบบสำหรับ
 ให้นิยาม เพราะการหาคำมาแทนเป็นการให้นิยามตามรูปแบบที่สอง คือเป็นการให้คำนิยาม
 แบบชักจูง ซึ่งเป็นการกำหนดค่า ไม่ใช่การวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ทางจริยะอย่างเป็น
 กลาง จุดประสงค์ของสตีเวนสันคือการวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ทางจริยะให้กระจาง
 แจ้ง ไม่ใช่การตีค่า ดังนั้นสตีเวนสันจึงไม่อาจทำการวิเคราะห์ด้วยคำนิยามตามรูปแบบที่สอง
 ได้ ทำได้แต่ให้รูปแบบสำหรับวิเคราะห์คำนิยามแบบชักจูง เคอร์เนอร์ (G.C. Kerner)
 ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ตามทัศนะของสตีเวนสัน ถ้าเราต้องการให้คำนิยามของ "ดี" เพื่อ
 วิเคราะห์ความหมายอย่างเป็นกลาง เราทำได้แต่ให้นิยามตามรูปแบบที่หนึ่งเท่านั้น³¹

³⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 218.

³¹ G.C. Kerner, The Revolution in Ethical Theory, หน้า 71.
 เคอร์เนอร์ กล่าวว่า รูปแบบที่สองไม่ได้เป็นวิธีการที่เป็นทางเลือกอีกอย่างหนึ่งสำหรับ
 อธิบายความหมายของศัพท์ทางจริยะให้กระจางชัด ซึ่งก็เห็นว่าถูกต้อง เพราะการอธิบาย

ดังนั้นรูปแบบที่สองจะทำการวิเคราะห์ความหมายของ "ดี" อย่างเป็นทางการได้ก็โดยวิเคราะห์คำนิยามแบบชัดแจ้งของ "ดี" ไม่ใช่โดยหาคำมาแทนตัวอักษร ก ข ค... ในรูปแบบซึ่งเป็นการให้คำนิยามเช่นนั้นเสียเอง สตีเวนสันอธิบายลักษณะของคำนิยามแบบชัดแจ้งไว้ดังนี้

คำนิยามแบบ "ชัดแจ้ง" คือคำนิยามที่ให้ความหมายเชิงบรรยายใหม่แก่คำที่ผู้ใช้ภาษารู้จักกันเป็นอย่างดีอยู่แล้วโดยไม่โคแปดียนเปลี่ยนแปลงความหมายเชิงอิมิตีฟของคำ ๆ นั้นในแง่แกนสารแต่อย่างใด และเป็นคำนิยามซึ่งถูกนำไปใช้ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตามเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงทิศทางของทัศนคติของบุคคลโดยใช้วิธีนี้³²

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจนได้แก่คำว่า "วัฒนธรรม" ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น³³ วลี "วัฒนธรรม" เดิมมีความหมายเชิงบรรยายว่า "มีความรอบรู้ในขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวิทยาการ" ต่อมาผู้ใช้ภาษานำคำนี้ไปใช้แสดงภาพพจน์ย่อย ๆ ทำให้ความหมายเชิงบรรยายมีความคลุมเครือ ในขณะที่ความหมายเชิงอิมิตีฟมีความเด่นชัดอยู่เช่นเดิม ต่อมาคนในสังคมนั้นบางคนอาจจะเห็นว่าความรอบรู้ดังกล่าว เป็นเพียงวิถีที่จะนำไปสู่ความเป็นผู้มีจิตใจสูงส่ง และเป็นเพียงวิถีหนึ่งเท่านั้นไม่ใช่วิถีเดียวที่มี ดังนั้นคนเหล่านั้นอาจจะเห็นว่าไม่ควรที่จะยกย่องความรอบรู้ดังกล่าว เพราะเป็นเพียงวิถีหนึ่งที่จะนำไปสู่สิ่งที่ควรแก่การยกย่องได้แก่ความเป็นผู้มีจิตใจสูงส่ง คนกลุ่มนี้ก็จะพยายามเปลี่ยนทัศนคติของผู้อื่นให้

ความหมายของ "ดี" จะต้องบอกว่า "ดี" มีศัพท์ใดมาแทนได้ รูปแบบที่สองจึงเป็นการบอกถึงวิธีใช้คำ "ดี" มากกว่า.

³²C.L. Stevenson, Facts and Values, หน้า 32. "A 'persuasive' definition is one which gives a new conceptual meaning to a familiar word without substantially changing its emotive meaning, and which is used with the conscious or unconscious purpose of changing, by this means, the direction of people's interests."

³³ ตอนที่ 6, หน้า 111-114.

เลิกยกย่องความรู้ในขนบธรรมเนียมและศิลปวิทยาการ และหันมายกย่องความเป็นผู้มี
จิตใจสูงส่ง โดยการให้ความหมายใหม่แก่คำ "วัชณธรรม" เช่นอาจจะกล่าวว่า คนที่มีความ
รอบรู้ก็กล่าวไม่ใช่คนที่วัชณธรรมอย่างแท้จริง คนที่วัชณธรรมอย่างแท้จริงคือคนที่จิตใจ
สูงส่งต่างหาก เพราะคนบางคนมีความรอบรู้ในขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวิทยาการ
แต่จิตใจต่ำ เราจะไม่เรียกคนเช่นนั้นว่าวัชณธรรมได้อย่างไร ฉะนั้นความหมายที่แท้จริงของ
"วัชณธรรม" คือความเป็นผู้มีจิตใจสูงส่ง ไม่ใช่ความรู้ดังกล่าวนั่นเอง

จะเห็นได้ว่า การให้คำนิยามเช่นนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่จริงจังของผู้นั้น ผู้พูด
ปล่อยให้ความหมายเชิงอรรถที่พัวพันในการยกย่องของคำ "วัชณธรรม" คงอยู่เช่นเดิม แต่
เปลี่ยนความหมายเชิงบรรยายของคำนี้เสียใหม่ โดยใช้ความเห็นชอบของตนเป็นเกณฑ์ตัดสิน
เมื่อผู้ให้นิยามเห็นชอบกับความเป็นผู้มีจิตใจสูงส่งและต้องการให้ผู้นั้นมี ทรศนคติ เช่นเดียวกัน
ก็จะให้คำ "วัชณธรรม" มีความหมายที่มุ่งถึงความ เป็นผู้มีจิตใจสูงส่ง ดังนั้นจะทำให้ผู้นั้น
เลิกยกย่องความรู้ในขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวิทยาการและหันมายกย่องความเป็น
ผู้มีจิตใจสูงส่ง ซึ่งเป็นการใช้ความหมายเชิงอรรถของ "วัชณธรรม" ซึ่งคงอยู่เหมือนเดิม
กระตุ้นให้ผู้ฟังมี ทรศนคติที่เห็นชอบด้วยกับคุณสมบัติที่บ่งไว้ในความหมายเชิงบรรยายใหม่
ของ "วัชณธรรม"

น่าสังเกตว่าเหตุที่ผู้ใช้ภาษาสามารถให้คำนิยามคำ "วัชณธรรม" เสียใหม่เพื่อชักจูง
ทรศนคติของผู้ฟังได้นั้นเป็นเพราะความหมายเชิงอรรถของ "วัชณธรรม" เป็นอิสระบาง
ส่วน ไม่ติดขึ้นกับความหมายเชิงบรรยายเสียทั้งหมด ดังนั้นถึงแม้ความหมายเชิงบรรยาย
ของคำนี้จะเปลี่ยนไป ความหมายเชิงอรรถของ "วัชณธรรม" ก็ยังคงอยู่เช่นเดิม อีก
ประการหนึ่งการที่ผู้ใช้ภาษาสามารถเปลี่ยนความหมายเชิงบรรยายของ "วัชณธรรม" โดย
ไม่ทำให้ผู้ฟังเฉลียวใจว่าผู้พูดได้กำหนดกฎทางภาษาศาสตร์ขึ้นมาเองเพื่อชักจูงทรศนคติของ
ตนนั้น เป็นเพราะความหมายเชิงบรรยายของ "วัชณธรรม" คดุมเครือ ในเมื่อผู้ใช้ภาษา
ไม่แน่ใจว่า คำ "วัชณธรรม" บ่งถึงคุณสมบัติชนิดใดบ้าง ผู้ใช้ภาษาบางคนก็สามารถกำหนด
คำนิยามของ "วัชณธรรม" ขึ้นมาเองโดยไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นการขัดต่อประเพณีนิยมใน
การใช้ภาษา

สรุปได้ว่า การให้คำนิยามแบบชักจูงนั้นต้องอาศัยการใช้ความหมายทั้งสองชนิดรวมกัน กล่าวคือ ผู้ใช้ภาษาใช้ความหมายเชิงอ้อมตีพินในการยกย่องหรือตำหนิ และใช้ความหมายเชิงบรรยายในการบ่งถึงคุณสมบัติที่ของการใหญ่ของยกย่องหรือตำหนิ สตีเวนสันกล่าวไว้ว่า "ถ้าปราศจากความหมายทั้งสองชนิดมากระทำกรร่วมกัน การชักจูงใจก็จะขาดกำลังสนับสนุนหรือไม่ก็ขาดทิศทาง"³⁴ เงื่อนไขที่จะทำให้ผู้ใช้ภาษาใช้ความหมายทั้งสองชนิดรวมกันอย่างไรก็ดีคือ ความหมายเชิงอ้อมตีพินจะต้องเป็นอิสระบางส่วน และความหมายเชิงบรรยายจะต้องคลุมเครือ

ในกรณีของคำ "ดี" ก็เช่นกัน การกำหนดให้ "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่มีผู้ยกย่อง เช่น การกล่าวว่า "คนดีหมายความว่าคนดีที่ทำเพื่อหน้าที่ ไม่ใช่หมายถึงคนชั่วสงสาร" ก็เป็นการให้คำนิยามที่มีลักษณะและจุดมุ่งหมายแบบเดียวกับกรนิยาม "วัฒนธรรม" จึงจัดได้ว่า เป็นคำนิยามแบบชักจูง คำ "ดี" และศัพท์ทางจริยะอื่น ๆ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้คำนิยามแบบชักจูงเพราะมีความหมายทั้งสองชนิด และความหมายแต่ละอย่างมีลักษณะตามเงื่อนไขดังกล่าว จึงมีบ่อยครั้งที่ผู้ใช้ภาษาพยายามเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้อื่นโดยใช้คำ "ดี" ตามรูปแบบที่สอง

ปัญหามีอยู่ว่า ในการนิยาม "ดี" แบบชักจูงนั้น มีศัพท์คำใ้ซึ่งที่ผู้ใช้ภาษาอาจจะนำมาแทน ก ข ค... ในรูปแบบคำนิยามได้ ทั้งนี้เพราะเป็นไปไม่ได้ที่จะเอาคำใดก็ได้มาแทน ถึงแม้ความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" จะคลุมเครือ แต่ก็ต้องมีขอบเขตจำกัดไว้ว่า ศัพท์คำใ้ซึ่งที่เมื่อนำมาแทน ก ข ค... แล้วจะไม่ทำให้ผู้ใช้ภาษามีความรู้สึกว่าความหมายเช่นนี้ผิดธรรมดาหรือขัดต่อประเพณีนิยมในการใช้ภาษา รูปแบบของการวิเคราะห์แบบที่สองจึงควรบอกเอาไว้ว่าศัพท์คำใ้ซึ่งที่รวมอยู่ในขอบเขตนี้ ในแง่ที่สตีเวนสันยอมรับว่ารูปแบบของการวิเคราะห์แบบที่สองไม่สมบูรณ์เพราะไม่ได้ชี้แจงว่าความหมายเชิงบรรยายของ "ดี"

³⁴C.L. Stevenson, Ethics and Language, หน้า 227. "Without both sorts of meaning, acting together, the persuasion will lack either force or direction."

มีขอบเขตแค่นี้ เขาให้เหตุผลว่า ที่ไม่ชัดเจนไว้เพราะปัญหาเกี่ยวกับนิยามละเอียดทางภาษา จึงควรเป็นงานของนักภาษามากกว่า เพราะนักภาษาคงทำได้ดีกว่า อีกประการหนึ่ง การชี้เฉพาะลงไปว่าความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" มีขอบเขตรวมเอาศัพท์ใดไว้บ้างไม่ เป็นประโยชน์มากนักต่อการวิเคราะห์ เพื่อจัดความสัมพันธ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ ดังนั้นสติเวณสัน จึงกล่าวว่าเขาจะหาแค่ชี้แจงว่าความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" มีขอบเขต และเนื่องจาก ความหมายนี้คลุมเครือ ขอบเขตนี้จึงขาดความแน่นอนและความคงที่ ทำให้เป็นการยากที่จะชี้ เฉพาะเจาะจงลงไปว่ามีศัพท์ใดบ้างที่อยู่ในขอบเขตนี้³⁵

การเปรียบเทียบรูปแบบทั้งสอง สรุปแล้วการใช้ "ดี" มีอยู่สองแบบ ตามรูปแบบที่หนึ่ง ผู้ใช้ภาษาใช้ "ดี" ในความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับความเห็นชอบของตน และปล่อยให้ ความหมายเชิงอิมิตีฟของ "ดี" แนะนำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของสิ่งที่ได้รับ การยกย่อง ตามรูปแบบที่สอง ผู้ใช้ภาษากำหนดให้ "ดี" มีความหมายเชิงบรรยายเกี่ยวกับ คุณสมบัติของสิ่งที่ตนยกย่องและปล่อยให้ความหมายเชิงอิมิตีฟของคำนี้แนะนำให้ผู้ฟังเกิดความ เชื่อเกี่ยวกับความเห็นชอบของตน อนึ่ง ความหมายเชิงอิมิตีฟของ "ดี" ในทั้งสองรูปแบบ มีลักษณะอย่างเดียวกัน

ถ้าเปรียบเทียบกันในด้านเนื้อหาแล้วจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าผู้ใช้ภาษาจะใช้คำ "ดี" ในความหมายตามรูปแบบใดก็ตาม องค์ประกอบทางคำภาษาและการสื่อความหมายจะมีอยู่ ควบคู่กันสามอย่างคือ ความหมายเชิงอิมิตีฟ ความหมายเชิงบรรยาย และความเชื่อที่ "ดี" แนะนำให้เกิดขึ้นในตัวผู้ฟัง แต่องค์ประกอบเหล่านี้แสดงออกมาในรูปแบบของภาษาที่ต่างกัน ไป สองแบบด้วยกัน ดังนั้นถึงแม้ว่าความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" ตามรูปแบบที่สองจะซับซ้อน กว่าตามรูปแบบที่หนึ่งก็ไม่ได้หมายความว่าการใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่สองมีเนื้อหามากกว่า หรือว่าผู้ใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่สองมีใจกว้างกว่าเพราะไม่ได้เข้าถึงแต่ความเห็นชอบของ ตนอย่างเดียว³⁶ ความจริงแล้ว การใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่หนึ่งมีเนื้อหาและองค์ประกอบ

³⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 207-208.

³⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 230-231.

เท่ากับการใช้ตามรูปแบบที่สอง เพียงแต่ว่าสิ่งที่ปรากฏในความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" ตามรูปแบบที่สองแต่ไม่ปรากฏในความหมายเชิงบรรยายของ "ดี" ตามรูปแบบที่หนึ่งนั้น ปรากฏในการใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่หนึ่งในรูปอื่น คือในรูปของการอ้างเหตุผล เช่น เมื่อผู้พูดใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่หนึ่งโดยกล่าวว่า นาย ก ดี เขาก็อาจจะอ้างเหตุผลสนับสนุนว่า นาย ก ดีเพราะมีเมตตา เป็นคนซื่อสัตย์ ฯลฯ เป็นการยกคุณสมบัติของคนที่เขายกย่องขึ้นมา ถ้าผู้พูดเลือกที่จะใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่สองแล้ว คุณสมบัติเหล่านี้ก็จะปรากฏในคำนิยามของ "ดี" ดังนั้นไม่ว่าจะใช้ "ดี" ในรูปแบบใดก็ตามไม่มีความแตกต่างกันในด้านการแสดงออกถึงความใจกว้างหรือความเป็นคนมีเหตุผล ประเด็นนี้จะกล่าวถึงโดยละเอียดในบทต่อไป

สำหรับในทางปฏิบัติ การใช้ "ดี" ตามรูปแบบทั้งสองชนิดให้ผลลัพท์อย่างเดียวกัน คือ สร้างอิทธิพลต่อทัศนคติโดยอาศัยความหมายทั้งสองชนิดกระทำร่วมกัน การใช้ "ดี" ตามรูปแบบที่หนึ่ง เป็นการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติโดยตัดสินหรือแจ่มแจ้งว่า สิ่งหนึ่งดี หรือคุณสมบัติอย่างหนึ่งดี เป็นการใช้ "ดี" เป็นส่วนขยายของประโยค ส่วนการใช้ตามรูปแบบที่สองเป็นการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติโดยให้คำนิยาม "ดี" ว่าหมายความถึงสิ่ง ๆ หนึ่งหรือคุณสมบัติอย่างหนึ่ง ดังนั้นเมื่อเราต้องการยกย่อง ก ข ค เราอาจจะเลือกบอกว่า คุณสมบัติ ก ข ค ดีก็ได้ หรือจะบอกว่า "ดี" หมายความว่าดีมีคุณสมบัติ ก ข ค ก็ได้³⁷ สรุปแล้ว ตามธรรมชาติของสติเวณสัน การใช้ "ดี" ตามรูปแบบการวิเคราะห์ทั้งสองเหมือนกันในค่านิยม และการปฏิบัติ ต่างกันก็แต่ในรูปแบบของภาษาที่ใช้เท่านั้น

เราอาจสรุปได้ว่า การเลือกใช้ "ดี" ตามรูปแบบอย่างหนึ่ง แทนที่จะใช้ในรูปแบบอีกอย่างหนึ่งนั้นเป็นการเลือกกระหว่างรูปแบบของภาษา และไม่ว่าเราจะรับเอารูปแบบของภาษารูปแบบใดไปใช้ก็ตาม ก็จะมีความเป็นไปได้อย่างเดียวกันในแง่ของข้อมูลที่จะได้รับการบอกเล่า และในแง่ของอิทธิพลที่จะถูกสร้างขึ้น³⁸

³⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 229.

³⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 242. "We may conclude that the choice of one pattern in preference to another is a choice between forms of

บทบาทของการวิเคราะห์ของสตีเวนสันที่มีต่อพัฒนาการของทฤษฎีอิมิตีวิสม์

ทรรศนะของสตีเวนสันเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ทางจริยะเท่าที่กล่าวไปแล้วนั้น ได้พัฒนาทฤษฎีอิมิตีวิสม์ไป ดังจะแยกได้เป็นสองประเด็นด้วยกันคือ

ประการแรก ในเรื่องหน้าที่ของศัพท์ทางจริยะ สตีเวนสันได้พัฒนาทฤษฎีอิมิตีวิสม์ไป โดยยืนยันว่าศัพท์ทางจริยะมีหน้าที่หลักในการสร้างอิทธิพลต่อทรรศนคติ ในขณะที่นักปรัชญากลุ่มอิมิตีวิสม์สมัยแรกให้ความสำคัญกับหน้าที่ของศัพท์ทางจริยะทั้งในการแสดงและกระตุ้นทรรศนคติเท่าเทียมกัน และดูเหมือนว่าจะเน้นหน้าที่ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกและทรรศนคติมากกว่าเสียอีก³⁹ การที่สตีเวนสันหันมาเน้นว่าศัพท์ทางจริยะมีหน้าที่หลักในการสร้างอิทธิพลต่อทรรศนคติก็เพราะเขาเห็นว่า การเน้นเช่นนี้ช่วยให้ทฤษฎีอิมิตีวิสม์อธิบายการใช้ศัพท์ทางจริยะในภาษาทั่วไปได้ดียิ่งขึ้น เขาเชื่อว่าลำพังแค่การถือเอาศัพท์ทางจริยะมีหน้าที่แสดงทรรศนคติเป็นหลัก ไม่สามารถอธิบายเรื่องการโต้แย้งกันทางจริยะได้ ในกรณีที่คนสองคนมีความไม่ลงรอยกันในเรื่องทรรศนคติและทั้งสองต่างก็ไม่พอใจที่จะให้อีกฝ่ายหนึ่งยึดถือทรรศนคติที่ตรงข้าม

language; and whichever form of language is adopted, there will be the same possibilities in the information that can be conveyed, and in the influence that can be exerted."

³⁹ ถ้าสังเกตดูจากทรรศนะของนักปรัชญากลุ่มสมัยแรกที่กล่าวไว้อย่างละเอียดและชัดเจนพอสมควร เช่น แอร์ และคาร์เนป จะเห็นได้ว่าความข้อนี้เป็นความจริง ทั้งสองคนเน้นหน้าที่ของศัพท์ทางจริยะในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าหน้าที่ในการกระตุ้นทรรศนคติ กรณีของคาร์เนปได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 หน้า 32. ในกรณีของแอร์ ได้เห็นชัดจากการที่เขากล่าวถึงหน้าที่ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกไว้อย่างละเอียด แยกให้เห็นว่าต่างจากการบรรยายหรือยืนยันความรู้สึกอย่างไร มีผลต่อปัญหาเรื่องความจริงแท้ของข้อความทางจริยะอย่างไร เป็นต้น แต่กล่าวถึงหน้าที่ในการกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกหรือการกระทำไว้เพียงสั้น ๆ ประมาณครึ่งหน้าเท่านั้น ดู Mary Warnock เรื่องเดิม, หน้า 100 ค่าย.

กันคน และพยายามอ้างเหตุผลหรือใช้วิธีการอื่น ๆ ชักจูงให้อีกฝ่ายหนึ่งเปลี่ยนทัศนคติเสียใหม่มาตรงกับของตน แสดงให้เห็นว่า การตีค่าไม่ได้เป็นเพียงการแสดงทัศนคติ แต่เป็นการพยายามสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติอีกฝ่าย การโต้แย้งกันในเรื่องคุณค่าไม่ได้เป็นเพียงการแสดงทัศนคติที่ต่างกันเท่านั้น แต่เป็นการพยายามที่จะเปลี่ยนทัศนคติของอีกฝ่ายให้มาตรงกับของตนอีกฝ่าย และในเมื่อสติเวณสันเชื่อว่าการตีค่าทางจริยะเป็นกิจกรรมที่มีการพยายามเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือทำให้เกิดความลงรอยกันในเรื่องทัศนคติเป็นกิจกรรมหลัก เขาจึงเชื่อว่าศัพท์ทางจริยะซึ่งเป็นเครื่องมือของการตีค่าทางจริยะมีหน้าที่หลักในการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติ ถึงแม้การใช้ศัพท์ทางจริยะเพียงอย่างเดียวจะไม่พอเพียงที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ แต่ก็ยังเป็นจุดเริ่มต้นของการพยายามทำเช่นนั้น สติเวณสันเชื่อว่า การอธิบายหน้าที่ของศัพท์ทางจริยะในทำนองนี้จะช่วยอธิบายข้อเท็จจริงต่าง ๆ เช่น การที่คนในสังคมเดียวกันมีทัศนคติตรงกัน และคนต่างสังคมกันมีทัศนคติที่ต่างกัน ฯลฯ ได้

ประการที่สอง ในเรื่องของความหมายของศัพท์ทางจริยะ สติเวณสันพัฒนาทฤษฎีอิมิตีวิสม์ไปโดยวางพื้นฐานทางภาษาให้กับทฤษฎีนี้ แทนที่เขาจะจำกัดการวิเคราะห์ที่อยู่แค่การใช้ศัพท์ทางจริยะอย่าง เช่นที่นักปรัชญากลุ่มอิมิตีวิสม์สมัยเริ่มแรกทำ เขาพยายามสร้างทฤษฎีความหมายขึ้นมา เป็นพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ และชี้ให้เห็นว่าการใช้ศัพท์ทางจริยะในการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติเป็นหลักเป็นผลมาจากความหมายเชิงอิมิตีซึ่งต่างจากความหมายเชิงบรรยาย นอกจากนี้เขายังได้อธิบายทฤษฎีความหมายไว้โดยสังเขปเพื่อสนับสนุนการแบ่งความหมายเป็นสองชนิดดัง กล่าว พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของความหมายทั้งสองชนิดเอาไว้ ตลอดจนชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความหมายทั้งสองชนิดเพื่ออธิบายว่าการทำงานร่วมกันของความหมายทั้งสองทำให้ผู้ใช้ภาษาใช้ศัพท์ทางจริยะในการสร้างอิทธิพลต่อทัศนคติได้อย่างไร ผลของการวางพื้นฐานให้กับการวิเคราะห์ความหมายของศัพท์ทางจริยะเช่นนี้ทำให้สติเวณสันสามารถทำการวิเคราะห์ได้อย่างละเอียดกว่าทฤษฎีอิมิตีวิสม์ในสมัยแรก และสามารถป้องกันทฤษฎีอิมิตีวิสม์จากข้ออ้างประการ กล่าวคือ การที่ทฤษฎีอิมิตีวิสม์ในสมัยแรกไม่ได้ทำการวิเคราะห์ภาษาอย่างละเอียดโดยใช้ทฤษฎีความหมายหรือทฤษฎีทางภาษาเป็นพื้นฐาน ทำให้มองข้ามลักษณะบางประการของศัพท์ทางจริยะไป เช่น ทำให้นักปรัชญากลุ่มนี้ในสมัยแรกเน้นแต่หน้าที่ในการแสดงและกระตุ้นทัศนคติของศัพท์ทาง

จริยะ และมองข้ามหน้าที่ของศัพท์ทางจริยะในการแนะนำให้พึงเกิดการรับรู้ขอเท็จจริงบางประการไป⁴⁰ มีผลทำให้มีผู้วิจารณ์ว่าการยึดถือทฤษฎีเช่นนี้เป็นการถือว่าการที่คำเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกเพียงอย่างเดียว ไม่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ขอเท็จจริงและการอ้างเหตุผลกลายเป็นเรื่องของการยึดถือตามอำเภอใจ ดังนั้นการที่สติเวินสันวิเคราะห์ศัพท์ทางจริยะโดยมีพื้นฐานที่มั่นคงบนทฤษฎีภาษาและความหมายทำให้เขาชี้ให้เห็นได้ควยว่า ศัพท์ทางจริยะทำให้เกิดการรับรู้ขอเท็จจริงได้ควย ไม่ได้เป็นเพียงการแสดงและกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก และดังนั้นทำให้เขาสามารถป้องกันทฤษฎีอิมพิริวิสม์ให้พ้นจากข้อค้านข้างตนได้ ดังจะให้เห็นในบทต่อไป

⁴⁰มีข้อนำสังเกตุอยู่ว่า แอร์กล่าวไว้เช่นเดียวกันถึงศัพท์ทางจริยะที่ใช้ในการบรรยายแต่คงใ้กล่าวไว้ในเชิงอรรรถที่ 26 ของหน้า 36 บทที่ 3 แล้วว่า แอร์หมายความว่าในบริบทที่ต่างกัน ศัพท์ทางจริยะศัพท์เดียวกันอาจจะใช้เพื่อบรรยายขอเท็จจริงในบริบทหนึ่ง แต่ใช้แบบอิมพิริฟิในอีกบริบทหนึ่ง ในแง่นี้แอร์มีทรรศนะตรงกับสติเวินสันในเรื่องที่ว่า ในบางกรณีศัพท์ทางจริยะถูกนำไปใช้เพื่อบรรยายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่แอร์ไม่ได้หมายถึงว่าศัพท์ทางจริยะที่อิมพิริฟิสามารถบอกหรือแนะนำขอเท็จจริงแก่เราควย การตีความเช่นนี้มีหลักฐานสนับสนุนจากข้อเขียนของแอร์เองในหน้าของหนังสือ Language, Truth and Logic ซึ่งเขียนใน ค.ศ. 1946 เป็นเวลา 10 ปีหลังจากหนังสือดังกล่าวตีพิมพ์เป็นครั้งแรก เขากล่าวว่า ถึงแม้ในบางกรณีเราต้องเข้าใจศัพท์ทางจริยะในลักษณะที่ว่าเป็นการบรรยาย แต่ก็ไม่ได้เป็นเช่นนั้นในทุกกรณีไป มีอยู่หลายกรณีที่ศัพท์ทางจริยะถูกนำไปใช้ในแบบที่กล่าวมา ๆ หรือในแบบอิมพิริฟิล้วน ๆ นั่นเอง และเขากล่าวว่า ทฤษฎีอิมพิริฟิต้องการวิเคราะห์ศัพท์ทางจริยะชนิดนี้เท่านั้น ดู A.J. Ayer เรื่องเดิม, หน้า 28. ดังนั้นจึงเป็นการถูกต้องที่จะกล่าวว่าแอร์ไม่ได้ยืนยันว่าการใช้อิมพิริฟิแนะนำให้เกิดการรับรู้ขอเท็จจริงควย และสติเวินสันพัฒนาทฤษฎีอิมพิริวิสม์ไปโดยชี้ให้เห็นว่า การใช้อิมพิริฟิสามารถแนะนำให้เกิดการรับรู้ขอเท็จจริงได้ควย